

dan zakopala vse, pogreznilo se je tudi spoznanje, ki jo je bilo za hip obvladalo.

»Želite prenočišče?«

»Da. Soba z dvema posteljama?«

»Da... lepa soba.«

Skoraj opotekla se je za njima. Mlada dama je pokazala nanjo in se je zasmejala. Kamen se je odvalil z ramen, drugi se je navalil nanje. Vso pot se ji je grenka misel mešala pod korake kot srobot in kot da bi po lastnem srcu gazila, je bobnelo ob hišah: Vlačuga, vlačuga!

Ko je zahreščal ključ v vratih in jim je stal nasproti mož, v zadregi, temen, molčeč, bi bila zajokala od bolečine.

Mlad par je odšel v edino sobo, domači so si postlali v kuhinji tik vrat. Mož se je premetaval, deček je zaspal, deklica je utihnila, gospa Amalija je dala roki pod glavo in gledala v temo, ki je tiščala na zenice.

Iz sobe je prihajal šum dveh ljudi, ki jima ni do spanja. Besede so bile razločne.

Traven se je zganil, gospa Amalija je vzdihnila. In govorila je: »Kaj smo postali? Še na cesto nas vržejo, če zvedó...« Bridkejša beseda je bila na jeziku, a je ni izpregovorila.

Mož je molčal za hip in kot da vali raz sebe krivdo, je dejal: »Molči!«

Deklica ni spala. Ležala je vznak in prisluškovala. V tesnobi molka, ki je nastal v kuhinji, se je ovila nežna ročica materinega vratu. Poltiho je dahnila:

»Mama!«

»Kaj ti je? Zakaj ne spiš?«

»Ne morem. Zakaj spita onadva pri nas...«

Materi je zastala beseda v grlu. Počasi se je izvilo iz nje:

»Tiho, otrok! Spi!«

Dekletce je umolknilo. Iz sobe so padle besede, rezgetajoč smeh je udaril v praznino brez sramu in rezek kot bič.

Dekletce se je zganilo, njena roka je pobožala materino lice.

»Mama! Kaj delata v sobi?«

Mati je strepetala kot v mrzlici. Iz množine bridkosti in spoznanj se je zbohotila to noč še ena. Razširila je oči v temi in zgrabila otroka krčevito, kot da hoče iztisniti vse, kar se je nepoklicanega vrinilo vanjo. Iz vsega gnusa, samote, ponižanosti, občutka zavržene ženske, ki

se prodaja za kruh, je vstala mati, žena, ljubezen in je jeknilo v nji kot da se je srce prelomilo v prošnjih in rotenju.

»Tiho, moj otrok!...« In pristavila je, da bi pritrdila vero v nevero: »Pravljice si pravita. Ne poslušaj! Niso zate... To mora biti, da...«

Iz vsega pekočega na dnu duše, ognjenega in trnjevega, pretežkega za eno srce, presilnega za eno dušo, se je izzmela materina solza, ki jih je rodila potok. Pritisnila je svoj obraz k hčerki, in je močila njeno lice in njene lase.

Deklica ni vedela, čemu mama joka. Jokala je tudi ona. Plakali sta tiho, dolgo, v krčevitih potresljajih in zaglušili v sebi šum, prihajajoč iz sobe, korake na ulici, vse, vse... dokler nista zaspali, objeti, mokri od solz...

Tedaj pa je bilo že skoro jutro.

SOŽITJE.

MIRAN JARC.

Gledam... gledam...: kdaj so se zbudile tihe rože? — Njihov zvočni soj diha vame... Kakor v davni slutnji nagnil sem obraz nad vezenino.

Prt Veronikin! A ne trpljenja — večnosti odtis. Ne bije ura, vse telo mi zrastle je v strmenje... Slaj, ko zadnja misel v molku vtone.

Sklanjam se kot nad zrealom tajnim... Roža, bilka, list sem, polje belo? — Človek se postvaril je: odelo oživel je v zavesti bajni.

KADAR SEDIVA OB JEZERU.

MIRKO PRETNAR.

Kadar sediva ob jezeru
in gledam preko valov
se prelivajoče
blestenje
jutra, ali dneva, ali večerne zarje,
in se najino govorjenje
vpleta v šumotanje voda,
sva tudi midva kot valova,
preko katerih se preliva
blestenje
jutra in dneva in večerne zarje.